

“INVESTEREN IN COMMUNICATIE LOONT”

Instrumenten voor projectontwikkelaars om te werken aan meer draagvlak voor windprojecten

1. Nut van het investeren in communicatie :

Tegen 2010 moet er, t.o.v. 2005, zo'n 450 MW windenergie geproduceerd door windprojecten op land bijkomen. Iedereen wil graag wonen in een gezonde en aangename leefomgeving. De meeste mensen zijn dan ook voorstander van duurzame en propere energiebronnen. Windenergie heeft bovendien naast een ecologische, ook een economische component : werkgelegenheid, kansen voor ondernemers,... Kortom windenergie zit in de lift.

Toch ondervinden ontwikkelaars van windprojecten veel tegenstand. Burgers en omwonenden maken zich zorgen over geplande windprojecten. Vooral over veiligheid en hinder bestaan er veel misverstanden bij omwonenden, maar ook bij gemeentebesturen. In een onderzoek van ANRE kwam aan het licht dat veel gemeentebesturen over weinig objectieve kennis beschikken i.v.m. windenergie.

- Omdat er nood is aan een snellere groei van duurzame energiebronnen en een deel daarvan ook zal moeten bestaan uit windturbines op land.
- Omdat meer windprojecten op land daadwerkelijk de fase van realisatie zouden bereiken
- Omdat projectontwikkelaars nog dikwijls veel tijd, energie en geld verliezen aan plannen, die nooit tot de realisatie geraken omdat projecten te weinig mee gedragen worden door omwonenden en gemeentebesturen,
- Omdat bewezen is dat indien omwonenden en gemeentebesturen voldoende geïnformeerd en betrokken worden bij het planproces de tegenstand t.o.v. windprojecten aanzienlijk verminderd
- Omdat wanneer de nodige aandacht aan communicatie wordt gegeven, gebleken is dat er wel degelijk een draagvlak voor windprojecten bestaat bij de bevolking. Voldoende maatschappelijk draagvlak is vaak net wat er ontbreekt om een projectvoorstel tot aan de realisatie te brengen.

maakte de West-Vlaamse Milieufederatie vzw, in opdracht van provincie West-Vlaanderen een nota met een actuele stand van zaken m.b.t. windenergie met de bedoeling dat men hardnekkige tegenargumenten zou kunnen situeren en anticiperen op eventuele toekomstige bezwaren. We maakten daarnaast ook een schematisch voorbeeld van een mogelijk communicatieplan voor projectontwikkelaars. Ook voor de gemeenten hebben een dergelijk voorbeeld gemaakt.

Investeren in communicatie is dus cruciaal voor projectontwikkelaars. Toch zien we dat dit in de praktijk vaak onvoldoende gebeurt.

2. Door een betere communicatie kan tegenwind meewind worden.

In de meeste gevallen zou de projectontwikkelaar best 2 x een communicatietraject volgen :

- naar de gemeenten toe,
- naar alle betrokken partijen i.s.m. de betreffende gemeente (omwonenden, industrie,...)

Er zijn 2 zaken die cruciaal voor het verkrijgen van draagvlak voor een windproject :

- het geven van de juiste informatie op de juiste manier aan alle betrokkenen.
- het betrekken van alle betrokkenen in een zo vroeg mogelijk stadium bij de plannen.

Gemeenten betrekken, alvorens er opstalrecht verkregen is :

De projectontwikkelaar contacteert de betreffende gemeente meestal over de plannen voor een windproject, wanneer men reeds beschikt over een opstalrecht van de grondeigenaar. Hierdoor worden wel een aantal communicatiemogelijkheden beperkt. De gemeente wordt dan direct geconfronteerd met een bepaalde inplantingsplaats. Er is dan ook veel kans dat de gemeente terughoudend of zelfs eerder negatief op de plannen zal reageren. Zeker in het geval de gemeente vooraf nog geen standpunt over windenergie en een geschikte inplantingsplaats ervoor heeft ingenomen en over weinig objectieve kennis beschikt over windprojecten. Voor de projectontwikkelaar is het daarom belangrijk om een

vertrouwensrelatie met het gemeentebestuur op te bouwen en hen van de voordelen van een windproject voor hun gemeente te overtuigen.

Hoewel we beseffen dat het, omwille van concurrentie niet altijd makkelijk is, betrekken projectontwikkelaars gemeenten bij voorkeur voordat er opstalrecht voor een bepaalde inplantingsplaats is verkregen. Geschikte inplantingsplaatsen voor windprojecten zijn beperkt. De concurrentie tussen de projectontwikkelaars is dan ook hard. Omwille van deze concurrentie, is men dan ook meestal genoodzaakt om plannen binnenskamers te houden tot dat men er een opstalrecht voor heeft kunnen bemachtigen. Dit bemoeilijkt echter vaak het samenspreken met een gemeente van in een embryonaal stadium van de plannen.

Bijkomende opmerkingen, specifiek voor projectontwikkelaars, bij de verschillende communicatiestappen

Stap 1 : Bepalen van gemeentelijk standpunt over windenergieprojecten in de gemeente

Een projectontwikkelaar kan een gemeente stimuleren om tot een gemeentelijk standpunt over windenergie te komen. Dit kan door :

- de gemeente objectieve informatie aan te bieden over voor- en nadelen van windenergie of verwijzen de gemeente naar een instantie, die objectieve informatie aanbiedt over windenergie. Ook de door WMF (i.s.m. Provincie West-Vlaanderen) opgemaakte nota voor- en nadelen van windenergie in uw gemeente kan hierbij ingezet worden.
- een bezoek aan te bieden aan een geslaagd windmolenproject, Hieraan kan er best ook een mogelijkheid tot uitwisseling van ervaringen met het betreffende gemeentebestuur gekoppeld worden.
- Projectontwikkelaars kunnen ook objectieve sensibilisatie over windprojecten naar gemeenten toe stimuleren. Misschien kunnen ze zich verenigen en een overeenkomst afsluiten met een organisatie als bv. ODE of een fonds oprichten om vorming van overheden op dit gebied te bekostigen.
- Indien gemeenten zelf een financieel voordeel hebben bij de oprichting van een windproject op hun grondgebied, zullen zij er waarschijnlijk ook positiever tegenover staan. Projectontwikkelaars kunnen dan ook bekijken in hoeverre dat zij gemeenten willen tegemoet komen, zodanig dat er een win-win-situatie ontstaat voor beide partijen.

Belangrijk : Projectontwikkelaars kunnen ook al, voor men met concrete plannen naar een gemeente toe stapt, sensibilisatie over windprojecten voor gemeentebesturen toe stimuleren.

Indien de gemeente een positieve houding t.o.v. van een mogelijk windproject in haar gemeente inneemt, kan :

- de projectontwikkelaar de gemeente aansporen hun standpunt t.o.v. windenergie bekend te maken bij de inwoners van de gemeente d.m.v. bv. gemeentelijk infoblad, website,...
- Samen met de gemeente een geschikte locatie zoeken voor een gemeentelijk windproject in de betreffende gemeente. De gemeente kan enkele voorstellen doen en deze al eens bespreken met enkele stakeholders.

Voor uitleg bij de volgende stappen: zie documenten Communicatiestappen windprojecten voor gemeenten